

զեցու կամ այն անձի չուրջը, որի անունով մատուցանում են զոհի: Յետոյ օրնած աղ են կերցնում զոհին և մորթում ու միսր եփած կամ հում բաժանում են հարեանների կամ ուխտաւորներին, նայած թէ ուր են մատուցանում զոհը - առանց թէ ուխտատեղում: Այս տեղից է ծագում զեղչուկ այն ոճը, որ ասում է. «Քի մատադր զիլսովդ պարտ գամ»: այսինքն՝ քեզ մատադր լինիմ, չուրջդ պարոյտ գամ (զոհի ոչխարի նման):

Արգ՝ *ՊՐԵ-ՂԵՐԱՊՐ բառի առաջին արմատը ՊՐ կարծում եմ մեր սովորական ՊՐ բառն է, բայց ոչ կայթիլու իմաստով, այլ իր ՀԵՐ-Ճան: Արգէն այստեղից է ծագում ՊՐ բառի սովորական խմաստը և ՄԵՐՃԱՇ բառը իսկապէս մի կրկնարմնութիւն է, իրը ՊՐ-ՊՐ, որ մացած է ծողովուրդի բերանում ՊՐ-ՊՐ ձեզով: ՊՐ-ՊՐ էլ Նշանակում է պարի: Դեռ ման չեկող երեխային՝ ձևաքին նատցրած թացնում են զերպեր և առում են պա՛պար, պա՛պար, պա՛պար արի»: *ՊՐ-ՂԵՐ հնթաղբական բառի երկրորդ արմատը տեսանք, որ Հ-ՂԵՐ բառի ՊՐ արմատն է, որ Նշանակում է զոհ: Այսպիսով ՊՐ-ՂԵՐ պէտք է Նշանակէր ա՛յն զոհը, որ անում էին, Նախապէս պատոյտ տալով սրբութեան չուրջը, լինէր զա մի ծառ, մի քար, մի սեղան թէ մի ուրիշ սրբութիւն: Աւրեմ *պարատուել> *ՊՐ-ՂԵՐ> ՂԵՐ-ՃԱՆ Նախապէս Նշանակում էր զոհ մատոցանել: ԶԵՐԵՒՆՉՐ> Բ-ՂԵՐ-ՆԱ, որ զոհ չի մատուցանում, հետի պէս անկրօն, անհաւատ է, իսկ Հ-ՊՐ-ՂԵՐ-ՆԱ, որ կուռքի է զոհ մատուցանում:

Զոհը մատուցում էին երեխն և մատուցում են այսօր ո՛չ իրը երախտազիտութիւն, որ համեմատարար նոր զացում է, այլ իր ողոքում, իրը հաշտութիւն մեծազօր ողիների հետ, որ հնագոյն աղբիւրն է բոլոր զոհերի և զոհաբերութեան: Աւստի ՊՐ արմատի իմաստաբանական զարգացման մի չափող, տանում է դէպի «հաշտութիւն» զաղափարը, իսկ միւս չուրդը դէպի «զոհ» զաղափարը, նոյն այդ պատճառով ՊՐ-ՆԱ իրը զոհ և Հ-ՂԵՐ-ՆԱ իրը հաշտութիւն մինենոյն արմատն ունին, որ է ԱՌ:

Այս զաղափարների սերտ կապակցութեան խուլ արձագանքն է, որ զեր հնչում է ծողովուրդի «պաշտօն պատարագ», առութեան մէջ. «Թողին ուրացան իրանց պաշտօն պատարագը» (Ս. Վ. Ամատունի, Հայոց բառ ու բան, էջ 549): Գրտենք, որ պատարագը զոհ է Նշանակում և նուէր: Աղեխանդրիա

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԵՆ

ԶԵՐՄԱՂԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1927 Մարտ 18, Արքար եեկոյին սկսեալ ուրբ մը ձեռնադրութիւններ կատարուեան Երաց Հեծանապեսց Եկեղեցոյն մէջ՝ Տօօնէ Ժազովյա կազմակերպեան եւ Աննէ. Ս. Պատիար Հօր համանակ եւ ձեռնադրութեամբ Բարգակ Սերպանի:

Արքար եեկոյ Պարտերան ասինան առին 1. Տիրայու Պետրոս Յակոբան, Դփ-Խութի Առաջի Հակոբան, Առաջի Առաջի Հակոբան 27րդ Փողոցի Ս. Գ. Լուսունիշ Եկեղեցոյ Քահանայացուն. 2. Մինան Յափաննեսան, Մինան Ս. Արույու, եւ Ժառանձառուոց Վարժարանին աշակերտեւ. Եւլուր Պատարանին. 3. Մինան Դավագեան, 4. Խաչիկ Դանիէլսօն, 5. Վարդիկ Պամանեսան, 6. Անդրանիկ Վարդանան, 7. Ասպին Աւետիսան, 8. Հանի Մինանտան, 9. Պետրոս Աւանտեսան, 10. Տարգեն Թամայան, 11. Արս Ասմաննեսան, 12. Ասեման Ամենա, 13. Աւելքի Մարտիրոսան: Առաջին դասարանը՝ 14. Ասրդի Զակարան, 15. Կարուղի Թիգրին նեան, 16. Պետրոս Քեօրգիանան, 17. Սափիաններ Հապէտան 18. Ազա Անդուսան:

Դան եեկոյ Կախառիւազպրեան ասինանը ու այն Տրացու Պետրոս Յակոբան եւ դպի Յականներ Քինանան (Ս. Արույու մարտին): Այս եեկոյ ինչեւան Դարար առաջ, Մարտ 19, կայսեցան Արշականդրան ասինանի:

Խաջ Մարտ 20, Կիրակի առաջ Պետրոս Սուրբաց Քահանայ ձեռնադրուեաւ եւ օնեւցան Տէր Պարու անձունվ:

Նորմճայ Տ. Պետրոս Յակոբան Յակոբան, ծննդ է 1891 Ապրիլ 19ին Բայրու Խանու գիւղը, որու վայրցին մէջ կանաչ խանկութիւնը. 1905ին Խարեւդ կը փոխադրուին ման եւ նոն կերպար Խորան Պոյեն, ուր մնացած շշակ կ'առաջ առաջին 1909ին կը զարքեն Ամենին եւ կը հաստատին Թրօյ (Նի Խաջ), ուր կը խնայի: Բայցացայ Վարժարան Պատարան, որու համար ընթացար Կ'առաքէ եեւ ասրին: Թօքէն կերպար Հայուսանի համանքը՝ առանցակեան հանա իւս սուրբ Առաջարանի 1917ին՝ Պահանու Արաւասից (Տ. Ա.) ասինանով:

Մեծ պատեազմի թքացին կամառու կ'առձանացրուի եւ վերապարու կը հաստիկի օքանաւու ընթարեանց զործին մէջ՝ Պատեազմն ետք կը բանայ: Նի Խորէ Քըր խոյն համարաւարան՝ սամայու համար Վարժարան Ապահովանական կողոցը, իրեւ համարաւարան կեկեղեցու: Բայց Մայիսին եկեղեցուն ուրք կը յարքէ, եւ կ'ընդունի նոն Խորէ Հայոց Եկեղեցուն իրշ, եւ 1926 Օգոստոսին Խորէ պահանա նոնան Ակեմիայի Առաջարան Գեր. Տրոյաց Մրցագանի բանանաւութեամբ, ուղարք զի Ս. Արույու մէջ վարժուի Հայց. Եկեղեցու բանանայութեամբ եւ հայացն իւս սուրբ եւ առա համանայ ձեռնադրուեալ Վերապանայ նոն Խորէ եւ Եկեղեցին:

Նորմճայ Տ. Պետրոս Յակոբանի մասնագիտութիւնն է Փիլիսոփայութիւն և Մամմագարեւութիւն: Անաւասի ամերիկան բանազմազարք կըր թանք պատրաստուած համանայ մը նոն Խորէ Հայոց համաւ, որ Ս. Արույու մէջ մասնուու իւսանցներն եւեւ ուսումնասիրից Հայոց Եկեղեցն եւ զանականական կամացաւքներն էր մարքեն ու ըլլու մասն աւանց ամօրոյ, որ փափուկ եւ ուեր պատարանին մէջ: